

**MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 633**

**19.2.1947 Tarihli ve 5016 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanunun Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/699; M. G. Konseyi : 1/562)**

(D. Meclisi S. Sayısı : 507)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-3842/4578

3 Ağustos 1983

Konu : Kanun Tasarısı

**MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE**

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 2 Ağustos 1983 tarihli 138 inci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 19.2.1947 tarihli ve 5016 sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına katılmak için Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanunun, 7.11.1980 tarihli ve 2335 sayılı Kanunla Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1508/04302

17 Mayıs 1983

**DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 2.5.1983 tarihinde kararlaştırılan «19.2.1947 Tarihli ve 5016 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanunun Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Bilgilerini, tasarının komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

ULUSLARARASI PARA FONU (IMF)  
8 İNCİ KOTA ARTTIRIMI GEREKÇESİ

Uluslararası Para Fonu (IMF) Anasözleşmesi hükümleri uyarınca IMF Governörler Kurulu Fon kotalarını beş yıldan fazla olmayan aralarla genel bir gözden geçirmeye tabi tutmaktadır.

Ancak, 8 inci Kota Arttırımı 1981 yılı başından beri her toplantının gündem maddesi olmuş, ABD'nin IMF'nin kaynaklarının arttırılması gereğine inanmaması nedeniyle çalışmalar hep teknik düzeyde sürdürülmüştür.

1982 yazında Meksika, Brezilya ve Arjantin'de görülen ekonomik krizler, bu ülkelerin ticarî bankalara olan borçlarını ödeyememeleri uluslararası para sistemini sarsma tehlikesi yaratmış ve IMF kaynaklarının arttırılmasını çok acil bir duruma getirmiştir.

Bu ortamda ABD'nin tutum değiştirmesi üzerine bu konudaki çalışmalar hızlandırılarak IMF Governörler Kuruluna danışman niteliğindeki Geçici Komite toplantısı öngörüldüğünden daha erken bir tarihe alınmış ve halen 61 060 milyar SDR olan kotalar toplamının yüzde 47.5 arttırılarak 90 035 milyar SDR olması karara bağlanmıştır.

Bu Kota Arttırımının diğer kota arttırmılarından bir farkı, ilk kotaların belirlenmesinde kullanılan formüllerin yeniden oluşturulması konusunun gündeme gelmesi ve belirleyici faktörlerin değiştirilerek 10 değişik formülün geliştirilmesidir.

Kotaların Fon'un işlemleri için mali kaynaklarının anakaynağı olmaya devam etmesi ve bu artışın Fon'un 1980'li yıllarda işlevlerini sağlayacak bir büyüklükte olması gereği Fon kaynaklarının arttırılmasında gözönüne alınan faktörlerin başında gelmektedir.

Diğer bir faktör ise üye ülkelerin ödemeler dengeleri açıklarının finansmanı için Fonun desteğine olan güvenimlerinin 1980'li yıllarda azalmayacağı görüşünün ağırlık kazanmasıdır.

Bunlara ek olarak, 8 inci Kota Arttırımı çerçevesinde Fonun genişletilmesi fırsatının farklı ülke grupları arasında tam bir dengenin sağlanması durumunu dikkate alarak, üye ülkelerin kotalarının dünya ekonomisi içindeki görelî durumlarına uygun bir hale getirilmesinde kullanılması görüşünün giderek daha fazla ağırlık kazanması toplam artışın ülkelerin kotalarına nasıl yansıtılacağına temel teşkil etmiştir.

Bu görüş ışığında ortaya atılan, toplam artışın belli bir oranının eşit olarak, diğer kısmının ise belirli ülkelerin dünya ekonomisi içindeki görelî durumlarındaki iyileşmeyi yansıtmak üzere selektif olarak dağıtılması görüşü benimsenmiş ve bu oranlar eşit orantılı kısım için yüzde 40 selektif kısım için ise yüzde 60 olarak belirlenmiştir.

Bu durumda, halen 300 milyon SDR olan ülkemiz kotası 429.1 milyon SDR'ye çıkacak ve 0.491 olan toplam kotalar içindeki payımız 0.477 olacaktır. Artış tutarı olan 129.1 milyon SDR'nin yüzde 25'ini oluşturan 32.275.000 SDR (yaklaşık 35.5 milyon \$) ya SDR olarak ya da Fon tarafından belirlenecek başka bir ülkenin para birimi cinsinden ödenecektir. Geri kalan yüzde 75'i oluşturan 96.825.000 SDR (yaklaşık 106.5 milyon \$) karşılığı yaklaşık 28.8 milyar Türk Lirası olarak Fona ödenmesi gerekmektedir.

Kota Arttırımı ile ülkemizin IMF kaynaklarından daha fazla yararlanma olanağı olacaktır.

Söz konusu Kota Arttırımının yürürlüğe girmesi için her üye ülke yasal onaylarını en geç 30 Kasım 1983 tarihine kadar Fona bildirmek zorundadır. Üye ülkeler kota artışlarının, Fona yasal onaylarını bildirdikleri tarihten veya Fona yasal onayını bildiren üyelerin toplamı, toplam oygücünün yüzde 70'ini oluşturduğu tarihten, hangisi daha sonra gerçekleşirse, o tarihten itibaren 30 gün içinde Fona artışın yüzde 25'lik diliminin ödenmesini yapacaklardır.

(M. G. K.)

**Bütçe - Plan Komisyonu Raporu**

T. C.

*Millî Güvenlik Konseyi*

*Bütçe - Plan Komisyonu*

*Esas No. : 1/562*

*Karar No. : 245*

8 Ağustos 1983

**MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA**

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 2 Ağustos 1983 tarihli 138 inci birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen ve 3 Ağustos 1983 tarihinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulan «19.2.1947 Tarihli ve 5016 sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanunun Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Anasözleşmesi hükümleri uyarınca IMF Governörler Kurulu Fon Kotalarını beş yıldan fazla olmayan aralarla genel bir gözden geçirmeye tabi tutmaktadır.

1982 yılında bir çok ülkelerin karşılaştığı malî kriz ve bankalara olan borçlarını ödeyememeleri IMF kaynaklarının artırılmasını çok acil bir duruma getirmiştir. Bu durum karşısında IMF Governörler Kurulunda halen 61.060 milyar SDR olan kotalar toplamının yüzde 47,5 artırılarak 90.035 milyar SDR olması karara bağlanmıştır.

Fondaki toplam artışın ülkeler arasında % 40'ının eşit, % 60'ının ise ülkelerin ekonomik durumları dikkate alınarak dağıtılması kararlaştırılmıştır.

Bu durumda, halen 300 milyon SDR olan ülkemiz kotası 429,1 milyon SDR'ye çıkacak ve 0,491 olan toplam kotalar içindeki payımız 0,477'ye inecektir. Artış tutarı olan 129,1 milyon SDR'nin yüzde 25'ini oluşturan 32.275.000 SDR (Yaklaşık 35,5 milyon \$) ya SDR olarak, ya da Fon tarafından belirlenecek başka bir ülkenin para birimi cinsinden ödenecek, geri kalan yüzde 75'i oluşturan 96.825.000 SDR (106,5 milyon \$) karşılığı da yaklaşık 28,8 milyar Türk Lirası olarak Fona ödenecektir.

Kota artırımını ile ülkemizin IMF kaynaklarından daha fazla yararlanması mümkün olacaktır.

Söz konusu Kota artırımının yürürlüğe girmesi için her üye ülke yasal onaylarını en geç 30 Kasım 1983 tarihine kadar Fon'a bildirmek zorundadır.

Yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda hazırlanan tasarı Komisyonumuzca da olumlu bulunarak, Danışma Meclisinden geldiği şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan  
*Hüsnü KÜÇÜKAHMET*  
E. Amiral

Başkan Yardımcısı  
*Haşmet YURTAL*  
Mly. Kd. Alb.

Kâtip Üye  
*Tahsin EKİNCİ*  
Mly. Kd. Bnb.

Üye  
*Güven BOŞGELMEZ*

Üye  
*Mehmet KÂMİLOĞLU*

Üye  
*Doğan KAYRAN*

## HÜKÜMETİN TEKLİFİ

**19.2.1947 Tarihli ve 5016 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanunun Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — 5016 sayılı Kanunun değişik 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 2. — Milletlerarası Para Fonu ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına yapılması gereken ödemeler gelecek yıllar bütçelerine konulacak ödeneklerden mahsup edilmek üzere, avans olarak yerine getirilebilir. Bu avansların toplamı, Milletlerarası Para Fonu için 429 100 000 özel çekme hakkı karşılığını ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası için 1 Temmuz 1944 tarihinde geçerli ağırlık ve saflıktaki 315 800 000 ABD Doları karşılığını geçemez.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2.5.1983

Başbakan  
*B. Ulusu*

Devlet Bakanı  
Başbakan Yardımcısı  
*Z. Baykara*

Devlet Bakanı  
*Prof. Dr. İ. Öztrak*

Devlet Bakanı  
*M. Özgüneş*

Devlet Bakanı V.  
*M. Özgüneş*

Devlet Bakanı V.  
*A. B. Kafaoğlu*

Adalet Bakanı  
*R. Bayazıt*

Millî Savunma Bakanı  
*Ü. H. Bayülken*

İçişleri Bakanı  
*S. Çetiner*

Dışişleri Bakanı  
*İ. Türkmen*

Maliye Bakanı  
*A. B. Kafaoğlu*

Millî Eğitim Bakanı  
*H. Sağlam*

Bayındırlık Bakanı  
*Dr. T. Önalp*

Ticaret Bakanı  
*K. Cantürk*

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı  
*Prof. Dr. K. Kılıçturgay*

Gümrük ve Tekel Bakanı  
*Prof. Dr. A. Bozer*

Ulaştırma Bakanı  
*Prof. Dr. M. Aysan*

Tarım ve Orman Bakanı  
*Prof. Dr. S. Özbek*

Çalışma Bakanı  
*Prof. Dr. T. Esener*

Sanayi ve Tek. Bakanı  
*M. Turgut*

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı  
*F. İlkel*

Kültür ve Turizm Bakanı  
*İ. Evliyaoğlu*

İmar ve İskân Bakanı  
*Prof. Dr. A. Samsunlu*

Köy İş. ve Koop. Bakanı  
*M. R. Güney*

Gençlik ve Spor Bakanı  
*V. Özgül*

Sosyal Güvenlik Bakanı  
*S. Şide*

Millî Güvenlik Konseyi

(S. Sayısı : 633)

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

19.2.1947 Tarihli ve 5016 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanununun 7.11.1980 Tarihli ve 2335 Sayılı Kanunla Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında  
Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 19.2.1947 tarihli ve 5016 sayılı Kanunun değişik 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 2. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına yapılması gereken ödemeler gelecek yıllar bütçelerine konulacak ödeneklerden mahsup edilmek üzere, avans olarak yerine getirilebilir. Bu avansların toplamı, Milletlerarası Para Fonu için 429 100 000 (SDR) özel çekme hakkı karşılığını ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası için 1 Temmuz 1944 tarihinde geçerli ağırlık ve saflıktaki 315 800 000 ABD doları karşılığını geçmez.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU METNİ

19.2.1947 Tarihli ve 5016 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanununun 7.11.1980 Tarihli ve 2335 Sayılı Kanunla Değişik 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında  
Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.